

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО

8

2018/2019

Милош Рашковић, VII/2, ОШ „Карађорђе”, Раца

Елена Илић, III, ОШ „Рада Шубакић”, Гружа

Добродошлица

Од свог настанка *Дечје искре* су биле отворене за сву децу из ближег и даљег окружења. И за ону другог наречја, али и за ону другог језика и другог писма. Врло брзо су постале омиљене међу ђацима бројних школа из ондашње велике државе Југославије. Зато се на страницама часописа у комплетима из седамдесетих и осамдесетих година могу наћи прилози на ијекавском, македонском, по неки на словеначком, па и албанском. Промовисале су *Дечје искре* толеранцију према различитости и показивале да се дечји свет не разликује много без обзира којим језиком говорили или којим писмом писали, да дечја знатижеља и креативност не зависе од порекла и социјалног статуса. Дечја душа је невина и радознала, а у какве ће људе израсти зависи од тога шта се у ту невиност и радозналост уписује.

У новим околностима, обновљене *Дечје искре*, инициране од људи из крагујевачке локалне самоуправе, кренуле су у сусрет креативним потенцијалима основаца овдашњих школа. Пружају им прилику да се огледају и надмећу у стваралачким потенцијалима, у литерарним и ликовним достигнућима. За многе овдашње ђаке то је био импулс да пригушене таленте ослободе и покажу. Била је то прилика и посвећеним наставницима да представе оно најбоље што као педагози уписују у дечју радозналост и невиност.

Није то прошло незапажено ни код деце из овдашњег ближег окружења. Тако су нам се већ од прошлог броја организовано придружиле млади ствараоци из Груже, а ево у овом броју и из Основне школе „Свети Сава” из Баточине.

Желимо им добродошлицу, а надамо се да ће нам се придружити и други из Шумадије. Верујемо да ће томе бити подстицај и наградни конкурс „Шумадија – духовни пејзаж”, који смо расписали у прошлом броју.

Дечје искре су остале отворене, тако да ми не игноришемо ни оне који нам прилоге шаљу са даљих адреса, од Београда и Новог Сада, до иностранства.

Добродошлица је упућена свима!

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО

Година LIII • Нова серија
Број 8 • Април 2019. Крагујевац

Сазвежђе Дечјих искри

Драган Радуловић
(1951-2002)

Рођен је (1951) у Никшићу у Црној Гори. Као дете почео је да пише песме за децу и дечјем свету остао веран до краја живота. Објавио је више од двадесет књига за децу и одрасле. Подсећамо на збирке „Окрпљене ципелице“, „Крилати дјечаци“, „Лептир на асфалу“. Међу бројним наградама које је освојио издваја се Змајева награда за изузетан допринос савременом изразу у књижевности за децу.

Радио је као уредник Редакције програма за децу и младе у Телевизији Црне Горе. Био је и уредник неколико часописа за најмлађе, покретач неких фестивала за децу, а неке од његових песама су и компоноване.

Умро је 2002. године у Подгорици.

У библиотеци „Сазвежђе Дечјих искри“ школске 1981/82. године објављена му је збирка песама *Блесме*, из које објављујемо насловну и још једну песму.

Блесма

Он је тако блесав сјајно,
криву косу чешља право,
међу нама нешто тајно,
трепераво и – блесаво.

Смијех му је хармоника,
развесели сусрет наш .

Он је блесав – оволика,
па, дивно је блесав баш.

Неозбиљан и на јави,
и кад збиља крене реско,
он се смије и блесави,
баш га волим што је блеско.

Нигдје нема блесе више,
у играма, свађи, свему.
Морала сам да напишем
ту блесму о – њему!

Бити добар – шта то значи

Од тебе су већи људи,
сви одрасли много јачи,
буди добар, добар буди,
бити добар – шта то значи?

Бити добар к'о пиленце
кад те мазе, гњаве, вуку,
добро мамино дјетенце,
буди добар и кад туку.

Бити добар према јелу,
према школи, према тати,
да те видимо на дјелу,
све то треба издржати.

Према ујни, тетки, стрини,
кад ти се о врату качи,
па морамо бити фини.
Бити добар – шта то значи?

Доста ми је позоришта,
ех, финоћа и бакрачи!
Баш ми није јасно ништа,
бити добар – шта то значи?

Пунолетство рада са децом

Предраг Томашевић Педа (1962) овог марта слави пунолетство рада са децом у Чика Матиној бр. 5, прво као васпитач у Дечјем дому „Младост” а затим у Центру за породични смештај и усвојење као саветник за хранитељство. Написао је четири збирке песама: „Како подетињих” (2010), „Трчање по уличној бујици” (2011), „Светионици” (2013) и „Компас ал прави”(2018).

Ствараоца за децу, који слави пунолетство рада са децом, представљамо са неколико песама.

Бабине

Тетка Нена јутрос поранила
да направи питу,
ону што се савија,
да што више момака
за њу пита
и око ње се увија.
Деда беше рано потеран
до брице:
„Нећеш са мнош такав зарастао!”,
испрати га чантрање баба-Анкице.
Стриц прасе упртио
и пун балон вина,
иза њега торта,
а за њом и стрина.
Ујка ујну под руку,
тамбура га прати,
по цеповима накит,
ал' ће да је позлати.
Деда стриц већ неку потегао,
придржава га буцкаста баба стрина,
сви кренуше у бабине,
родила се Нина.

Порцелански

Мала Ленка
добила је од деда-Бране и баба-Љубе
две лутке од порцелана
што се љубе.

Те за после подне
госпођица Ленка Каћански
течно савлада
тај њихов језик порцелански.

Сад им прстом прети,
на шта то личи,
како таквим понашањем
да се пред гостима дичи.

Јесте она за љубав,
ал' избациће им из главе те бубе,
није пристојно, кад им гости дођу,
да се и пред њима љубе.

Шведски сто

На другом часу
првог дана школе
обрати се учитељица првачету Влади:
„Владо, што се врпољиш?”
„Не могу више, учитељице, умрећу од
глади.

Овим путем молим из министарства
све те главе учене, седе,
да се на место магареће клупе
убаци шведски сто
да на часовима може и да се једе.”

понедељак	уторак	среда	четвртак	петак	субота	недеља
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Ветар

Ветар надлази као плима сећања. Тако поносит и снажан куца нам на врата, а када чујеш тај његов долазак, одмах се присетиш дана када је Он долазио.

Присетиш се како је мајка ужурбано ходила да покупи веш који је коракнуо за ветром. Лишће, грање, шљунак... сви они прате стопе свог гордог вође. Присетиш се још и кратког разговора који си са њим водио док си затварао прозоре. Увек са њим кратко прозбориш јер знаш да га место не држи.

Тај ветар обишао је цео свет и опет, и опет. Неколико пута је хујао над Индијским, Атлантским, Тихим океаном. Свуда где прође покупи по који сувенир; био то лист из Пекинга или кишна кап из Лондона.

Може бити тако миран поветарац или пак несносан ураган. Тај ће те ветар заувек подсећати на прошлост и снагу.

Тијана Мајић, VIII/1
ОШ „Свети Сава”, Бањочина

Пролећно јутро

Једног дана отворила сам прозор и угледала прозирно, заносно јутро. На небу су ми се осмехивали нежни, плави облаци, а сунце је обасјало моје очи. Малене птичице су цвркутом улепшале очаравајући приказ. Деца су већ била напољу и играла се на нежној, зеленкастој трави. Њихове сенке су трчкарале и правиле представу. Била је то игра сенки. Док сам слушала мелодију уснулих птичица, осетила сам да ме тајанствено дрво посматра.

Рекло ми је: „Твоје свиленасте кикице и мала плавичаста јакна жуде да са тобом изађу и играју се!”

Марша Марковић, IV/2

ОШ „Милоје Симовић” Драгобраћа

Лепота природе

Природа је пуна
цвећа, наравно, и дрвећа.

У шуми се веверице
виђају и јако
ми се свиђају.

Пупољака све је
више, драго ми је
што не падају кише.

Милица Остојић, III/1
ОШ „Милутићин и Драгиња
Тодоровић”

Дарија Ајдаровић, III/3
ОШ „Трећи крајујевачки батаљон”

Сунце

Кад се пробудите,
сунце се буди;
као да се труди да
цео свет пробуди
када свој зрак прошири
на прозоре станова и кућа.

Знајте, лепо је да сија сунце
иако је понекад мало вруће
кад седите код куће.

Милица Радојковић, IV/3
ОШ „Найалија Нана Недељковић”

Лепота пролећа

Мало паче по барици скаче,
Пчела мала на цвет је стала и
Сунце нам долеће, ево га пролеће!

Сви вредно раде као пчеле младе,
Руже цветају, а птичице певају.
Деца се играју, скачу и трче,
Волимо пролеће као и јуче!

Марша Пантовић, IV/2
ОШ „Милоје Симовић” Драгобраћа

Општинско такмичење у изражајном читању

Нека речи лете

У Основној школи „Драгиша Луковић Шпанац“ у Белошевцу, у петак 22. марта ове године одржано је пето такмичење у изражајном читању „Нека речи лете“. Учесће је узело 11 школа са 82 ученика. Ученици су се такмичили у три категорије: 1. категорија - 3. разред; 2. категорија - 4. разред и 3. категорија - 5. разред.

Ученике је бодовала комисија у саставу: Александар Јањушевић, Биљана Вуловић, Мирјана Миленковић, Јелена Стефановић Николић, Петар Стефановић, Дејан Ђусић, Ана Пантић, Ана Живковић и Данијела Симић.

Прво место међу трећацима заузео је Мартин Фуртула са 104 бода из Основне школе „Радоје Домановић“; друго место припало је Дуњи Гајић, са 101 бодом, из Основне школе „Јован Поповић“; треће место освојила је Јована Илијевска са 97 бодова, из Основне школе „Радоје Домановић“.

Марија Павловић, по оцени жирија, била је најбоља међу ученицима четвртог разреда, са 95 бодова, из Основне школе „Драгиша Луковић Шпанац“; друго место припало је Нини Николић, са 94 бода, из Основне школе „Милутин и Драгиња Тодоровић“; трећи је у тесној бодовној разлици био Горчин Костић, са 92 бода, из Основне школе „Светозар Марковић“.

У најстаријој категорији, међу ученицима петог разреда, прво место заузела је Анастасија Живковић, са 104 бода, из Основне школе „Драгиша Луковић Шпанац“; друго место припало је Дивни Младеновић, са 100 бодова, из Основне школе „Наталија Нана Недељковић“; треће место освојила је Мартина Пауновић, са 92 бода, из Основне школе „Радоје Домановић“.

Сви ученици који су освојили прва три места награђени су књигама и дипломама, а њихови ментори захвалницама и књигама.

Такмичење је протекло у ведром расположењу и ферплеј такмичењу. У паузи док је комисија бодовала ученици су посетили радионицу на којој су слушали читање на страним језицима (енглески, немачки, италијански, грчки, руски). Водитељка радионице је била Љиљана Ђуковић.

Организациони тим такмичења чиниле су: Љиљана Пантовић, Снежана Радивојевић, Невена Шимшић, Данијела Маринковић, Бојана Тубић и Љиљана Ђуковић.

Моја школа

Са радошћу примамо поруку да нам се од овој броја придружују ђаци и наставници Основне школе „Карађорђе” из Раче. Тим наставника српској језика у овој школи, који чине Јелена Обрадовић, Драгана Николић и Ана Пејровић, а која је недавно прославила Дан школе, послао нам је шри одабрана рада посвећена шом дашуму, уз поруку: „Радујемо се будућој сарадњи”. Радујемо се и ми и прихватимо сарадњу ошворена срца и ошворених сшраница!

Са знањем постајем јачи

Седим у соби замишљен, сам,
Ево пролази још један дан.
Дан за даном тако се ниже
Крај осмом разреду све је ближе.

Моја школа ми много значи,
Са знањем сам сваки дан јачи.
Она ми много тога пружа,
У њој цветам као мајска ружа.

Сваки свој успех посвећујем школи,
Ја сам неко ко је много воли.
Наставнике имам најбоље на свету
Њих би пожелео сваком детету.

Ни Карађорђе се не би постидео
Када би моју школу видео.
Давно смо га дигли у висине;
Карађорђе, осветлесмо ти име!

Никада ми не би било жао
Што сам део себе за ту школу дао.
И трудићу се, то сам сваком рек'о
Да се моја школа чује надалеко.

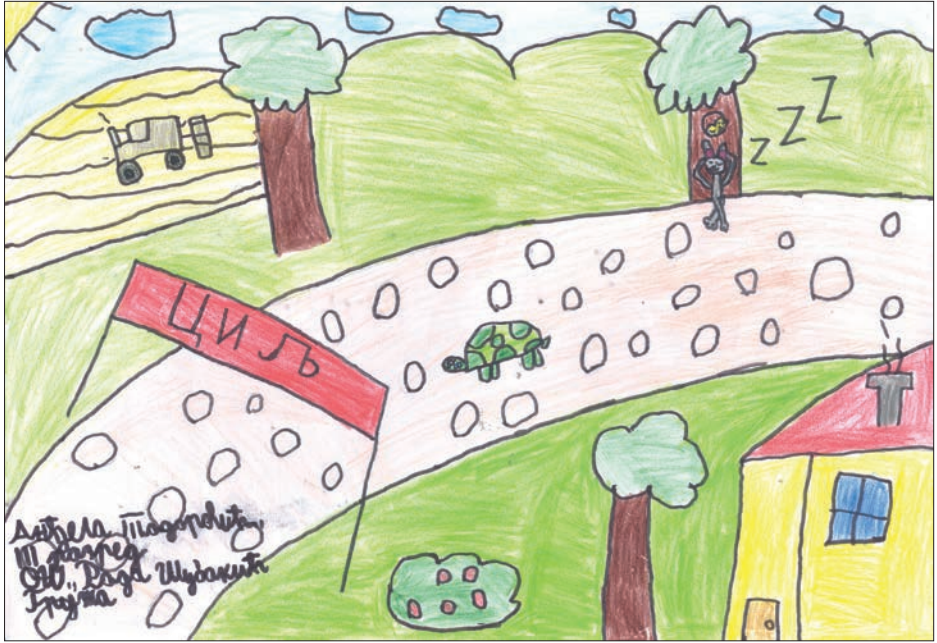
*Лазар Пејровић, VII/3
ОШ „Карађорђе”, Рача*

Најлепша на свету

Моја школа је најлепша на свету
и буди радост сваком детету.
Свакога дана у њој проводим
време,
она решава самоћу, бриге и
проблеме.
Ужину са другарима волим да
делим,
када викенд дође, ја је се ујелим.
Уредна је и чиста,
све на своме месту блиста.
Петком у њој виђам и моју млађу
сестру.
Зидови су испуњени разноврсним
сликама
наставнице журећи пуцкетају
штиклама.
Двориште је сређено ко
најлепши парк
сва се светла упале, када падне
мрак.

*Неда Миловановић, V/2
ОШ „Карађорђе”, Рача*

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

Анђела Тодоровић, III
ОШ „Рада Шубакић”, Гружа

Школска разгледница

Када на леђа ставиш торбу
Онда крећеш у ђачку борбу.

У школи се другарство рађа
У њој се нико озбиљно не свађа.

Испод врбе се налази клупа
На њој сва деца седе скупа.

Школа је пуна паметних глава
Као двориште разних трава.

У њој се налазе многе дружине
Које деле ужине.

Ту је и нека оцена
Као сопствена процена.

Из српског учимо граматику,
А из музичког певамо на задату
тематику.

Географ нам показује земље света,
А физичар значај планета.

Да би решио мистерију,
Мораш знати историју.

На техничком користимо алате,
Да би савладали различите занате.

На математици множимо бројеве,
А на физичком правимо стројеве.

Биологија наука лака
За сваког ђака.

Ликовно са палетом пуном боја
Осликава живот на више поља.

Школска разгледница је најлепши
део живота
У којој се чува сва њена лепота.

Елена Гроздић, VII/1
ОШ „Карађорђе”, Рача

О љубави

Драћи грујари, и до сада нам је стизао по неки рад из Основне школе „Рада Шубакић“ из Груже, али овога пута су нам послали читав букет прилога, и то о једној дивној теми – О љубави. Наши нови сарадници су преиспитивали значење те живојне речи. У томе им се придружила и Даница Цветановић из Бањочине. Преносимо како они доживљавају ово, најчешће покрећачко осећање. Придружиће им се и ви у промишљању осећања, хтења, тескоба, нада и очекивања са којима проводиће дане детињства.

Љубав је најмање реч

Да би се истински волело треба одрасти до детиња.

Мика Антић

Да ме је неко јуче питао шта је то љубав, не знам шта бих му одговорила, зато сам и кренула у потрагу за одговором.

Очајна, без иједне идеје шта је то љубав, потражих помоћ од маме. „Па, не знам, било би ти лакше да си заљубљена, па како ниси?!“ – одговорила је. Захвално јој се насмешим и одем. Заљубљивање, свиђање, то је једна врста љубави, а ја сам хтела да пишем о некој другој или о свим. Беспомоћна, одлучих да се препустим Википедији. Тамо причитих да постоји чак пет врста љубави. Да, пет! Љубав, тако мала реч, а опет тако некако велико осећање са рупом без дна. Онда сам се запитала: А, да ли ја знам шта је то љубав? Уопште, да ли сви ми знамо шта је то?

Љубав је једна права, замислила сам. На тој прави постоји бесконачно много тачака, свака та тачка представља једно наше схватање, дефиницију љубави. Све оне се мало или драстично разликују једна од друге, али то нешто што их држи на овој прави јесте то да је љубав нешто лепо. Када бисмо питали сад неко прваче, тинејџера, миленијалца и неког знатно старијег и искуснијег, деку или баку, сви ће имати различите одговоре, а када будете питали то исто за седам година, њихови одговори ће се знатно разликовати од претходног. Сем оног бакиног и декиног.

Сви знамо ко је Хелена, девојчица из емисије „Кефалица“, за коју је љубав „када делиш парче кифле на пола и кад делиш гумицу за брисање на два дела и кад некоме даш лист ил’ кад даш цвет, а много се волите“ – како она каже. Што би значило да љубав представља давање себе другима и прихватање других. Сви обожавамо да добијемо поклоне, а да ли је тако и када дајемо? Када су у питању наши најближи, породица и пријатељи, одговор је да, али ако само малкице више размислимо схватићемо да то радимо много чешће него што заправо мислимо. Мајке су предане својој деци, другарице једна другој, другови један другом, партнери једно другом. Међутим, не постоји љубав и давање само према особи, већ и према разним стварима и активностима. Неко је предан свом послу, неко неком свом хобију, неко спорту, неко књигама.

Давати себе, свој живот, време, ради неког другог, са свим његовим врлинама и манама, а притом бити срећан, задовољан и испуњен – то је љубав. Давати, али

не тражити ништа за узврат, иако ћемо на неки начин на крају ипак добити нешто. Мама ће од своје деце добити пољупце, загрљаје и вечну захвалност. Другови, другарице, партнери ће увек бити ту уз нас, да нам чувају леђа, јер ће се сетити да смо и ми били ту за њих. Преданост послу који волимо ће нам донети успех. Замислите: бити успешан у послу који волите - какав сан. И спортска победа, ваш гол или поен, може вас учинити бескрајно срећним. Свака нова прочитана књига вам даје ново схватање и подстиче на размишљање, отвара нове погледе на свет око вас. У сваком случају ћете добити нешто, можда на начин на које нисте очекивали, али сте свакако заслужили.

*Вељко Ђорђевић, II
ОШ „Јован Појовић”*

Тако сам и ја додала своју тачку на ту праву, Љ. Љубав је најмање реч, али је много више оно што љубав носи са собом.

*Теодора Никић, VIII/1
ОШ „Рага Шубакић”, Гружа*

Енергија која покреће

Љубав је симбол за срећу, за сигурност, успех, неусамљеност и испуњеност. Љубав је музика, стих, поглед, сусрет, нечије очи или осмех...

Свака љубав је посебна, невидљива, али јака. Њена енергија се осећа. Она је потребна свима и свако ће се боље осећати ако уз себе има некога кога поштује, воли и подржава. Она мотивише и даје снагу да истрајеш, идеш даље и оствариш своје циљеве. Љубав је штит, који нас чува од депресије, енергија која нас покреће и чини срећним. Даје нам крила до неслућених висина.

Волети и бити вољен је оно што наше животе чини вредним. Љубав је када нешто јако и искрено волиш. Помаже нам да сањамо, маштамо и стварамо. Без љубави свет би био мрачан и тужан јер љубав оплемењује наш живот и чини га лепшим.

Љубав је најлепше осећање на свету, циљ коме свако тежи и свако жели да је има.

*Анђела Јовановић, VII/2
ОШ „Рага Шубакић”, Гружа*

*Анђела Маринковић, III/2
ОШ „Нашалија Нана Недељковић”*

У средишту живог света

Ниједан човек није способан да живи без љубави. У животу треба да се воли и да будеш вољен. Без љубави живот није испуњен.

У животу постоји више врста љубави. Љубав према породици, пријатељима, земљи, спорту, природи, вољеној особи итд. Љубав се не може показивати само речима, већ и делима. Ако сретнемо човека који је сиромашан и ако га позовемо у своју кућу, нахранимо и утоплимо, показујемо љубав према свим људима без разлике. Од тог сиромаша добићемо поклон који никада не бисмо добили од својих богатих пријатеља. Тај човек шири наше срце да у њему има места за свако живо биће.

Љубав према природи је веома важна. Често се питам колико времена проводимо у природи у додиру са дрвећем, травом, цвећем и птицама. У слободно време волим да планинарим са дедом. Обиласком природе, прихраном дивљачи, пошумљавањем голети, борбом против уништења шума и чишћењем своје околине показујемо љубав према природи која нас окружује. Гледајући како птице лете, посматрајући цвет у трави, жубор потока и излазак сунца, уживам у природи.

Љубав је свуда око нас и само љубав може спасити свет.

*Лука Пауновић, VI
ОШ „Рада Шубакић”, Гружа*

Давање, узимање, праштање...

Љубав је најлепше осећање на свету. У ствари, најлепше је волети и бити вољен. Постоје разне врсте љубави: љубав према породици, брату, сестри, другарици, књижици...

Она се не показује речима, већ се доказује поступцима. Некада је довољна ситница да знам да је некоме стало до мене. Кажу да прво осетимо родитељску љубав и она нас прати кроз цео живот. Родитељи нас безусловно воле. Воле нас и када смо најбољи и када смо најгори. Ја сам сигурна

у љубав своје породице. Знам да ме увек воле, па чак и када ме грде. Волим своју сестру и брата. Њих двоје волим највише на свету. Знам често то и да им кажем, али исто тако умам само да их загрлим и пољубим. То је за мене много већа љубав од речи „волим те“. Када ми брат да пола своје бомбоне, знам да ме воли, иако то није изговорио. Љубав је давање, узимање, поштовање, опраштање...

Према друговима и другарицама осећамо другачију врсту љубави. Довољан је један загрљај и осмех моје најбоље другарице да осетим да ме воли. Тако и они знају да ја њих волим. Своју љубав према ближњима показујем загрљајима, пољупцима и трудим се да им помогнем када им је то потребно. За мене је то знак да их волим.

Скоро сам чула да је љубав главни покретач у животу, да љубав пружа снагу и храброст, да се реше сви проблеми. Иако сам мала, у дубини срца знам да је то велика истина.

*Тамара Стојановић, VIII/1
ОШ „Рада Шубакић“, Гружа*

Откривање себе у другима

Љубав је реч која зна да буде веома лепа и нежна, али такође зна да буде и веома болна.

У животу, кад-тад, људи нађу „љубав свог живота“. Мислим да љубав није само реч, већ нешто много више од тога. Теже је заборавити него волети, доказати него објаснити и лакше је осудити него разумети. Љубав се често погрешно разуме. Љубав није ништа друго него откривање себе у другима и ужитак у том препознавању. Свако има право некога да воли, али то мора

*Нина Ђурђевић, I/1
ОШ „19. октобар“*

да буде из срца. Није довољно само рећи: „Волим те”, већ и осећати. Љубав развија вештине за управљање емоцијама, за комуникације, отклања многе проблеме као што су усамљеност, отуђеност и свађе.

Уобичајено је да се каже да је мржња супротност љубави, али они који не воле, не значи да мрзе. Ја мислим да је супротност љубави страх. То је оно што нас спречава да волимо. Права љубав, без обзира према коме, даје крила и омогућава да се осећамо срећно и радосно. Љубав је нешто што те може винути до звезда и учинити те звездом. Љубав је стање јаке емотивне наклоности према некоме или нечему. Када некога волимо, спремни смо за ту особу све да урадимо.

Љубав је једина ствар у животу коју не треба објашњавати ни тражити јој разлог, треба само уживати.

*Јана Павловић, VIII/2
ОШ „Рада Шубакић”, Гружа*

Дуга је то прича

Љубав је тема коју нико није до краја објаснио. Сваког од нас је бар једном уздрмало то, не тако једноставно осећање - љубав. Ми смо створени да волимо и будемо вољени. Наше достојанство је често узрок прекида љубави. Љубав је истина коју не одајемо олако. Зато је она одлика храбрих.

Дошло је изопачено време у коме се нуде лоше вредности. Људи постају се више површни и не осврћу се за правим вредностима.

За истинску срећу потребно је заправо мало: искрени загрљај, која топла реч и мали осмех у угловима усана да нам поправи расположење. У љубав се не треба упуштати по сваку цену. Људи често живе туђе животе. Као да нам срећа зависи од тога шта ће људи рећи.

Свакоме се десила и та неузвраћена љубав. Има ли тужнијег осећања од разочарања које у нама буди. Понекад се уморим. Не волим гужву, а око њега је увек превелика. Не волим да чекам у реду за његову пажњу. С друге стране, постоје особе које једва чекају да вам се погледи сретну. Очи имају највећу моћ говора. Не треба се плашити директних погледа. Али они погледи у аутобусу, школи, они који су испреплетани у маси других погледа... Онај поглед крајичком ока који убрзо нађе свој пут. Тада следи онај најлепши стидљиви осмех. Није боја та која је битна, битан је начин на који су те нечије очи погледале и погледа који ти испуни срце.

Није више питање које већ чије су очи најлепше, јер када неко каже „зелене” ја у очима имам само једне. Док смо млади, љубав је чиста, временом упознајемо њене, не тако лепе стране. Свака лоша ситуација ми је помогла да изградим ставове, сазрим, упознам себе и да будем данас оно што јесам. Изгради себе, а љубав ће доћи.

*Даница Цветановић, VIII
ОШ „Свети Сава”, Бајочина*

Стара породична кућа

Долазим у село након доста година, осећам свеж ваздух и тишину која је проузрокована тиме што је село напуштено. Ту је још људи, али мени упада у око само једна кућа.

Кућа која је жуте боје, избледела, са кровом који има могућност да се сваке секунде сруши, али ипак не. Кров је од материјала који је био најбољи у то време. Кућа се држи на темељу сивкасте боје. Испред куће је бетон, а поред њега су руже које су још увек ту после пуно година. Цела кућа и двориште су ограђени капијом беле боје.

Саграђена на брду, тако да се испред капије налазе два неравна и висока степеника. Та два степеника директно воде ка низбрдици према главном путу у селу. Низбрдица је уништена и земља је претворена у блато због силне воде која тече низ брдо. У питању је речица или боље рећи поточић који долази до главног пута и ту прави мало језеро. Поред језера, налази се пијаћа вода, чиста као суза у којој се огледа небо.

Мајдалена Новаковић, V/2
ОШ „Јован Појовић”

Улазна врата од куће су некада била чисто бела са два велика стакла и металном кваком, а на вратима је окачена штрикана завеса беле боје. Улазна врата директно воде у ходник из којег се виде све три собе које се налазе у приземљу. Дневна соба са трпезаријом, купатило и једна соба у којој се кувало јело лети и држале ствари попут сувих паприка, пекмеца, меса, поврћа и осталог. Био је то мали шпајз са шпоретом на дрва, неравним зидовима и једним малим прозором испод кога је стајао кревет беле боје који подсећа на данашње болничке кревете. Купатило је било мало, плаве боје и белих плочица. Задња соба у приземљу је била украшена јер су се у њој дочекивали гости. На зиду, лево од улазних врата, био је огромни регал тамно браон боје на којем су биле разне слике и ствари, а кроз два стакла на ормару виделе су се шоље за кафу наопако окре-

нуте и положене на тањириће. Свака од шоља имала је неки цветни дизајн. На средини собе је стајао дрвени сто и око њега столице браон боје. Лежали су постављени на тепиху преко којег је био украсни ћилим. На најудаљенијем зиду од врата се налазила софа светло браон боје, а иза ње, на зиду, био је још један ћилим поред којег се налази слика са венчања домаћина и домаћице. Једини прозор у соби је био између регала и софе, правоугаоног облика са штриканим, белим завесама и погледом на центар села.

На горњи спрат су водиле степенице са спољашње стране куће. Биле су високе и имале су бели гелендер. Када би се попели до врха ту су вас чекала двоја врата и једна мала тераса са које су се виделе планине и многобројни пејзажи. Врата десно од степеница, водила су у једну собу у којој су се чувале скупоцене ствари.

Такође, ту је био један кревет који је био сличан оном у приземљу, тепих и један већи, радни сто. Цела соба је била осветљена светлошћу током целог дана. Друга врата, равно од степеница, водила су до ходника са мердевинама које су водиле на таван. Ту су била и врата која су била улаз у две собе. Десно је била спаваћа, а лево гостинска. У спаваћој соби налазила су се два кревета беле боје, жути тепих и бели ормар. Соба лево је имала цветне тапете, два ормара мрке боје, два кревета на развлачење боје чаја, трепезаријски сто и велики, трокрилни прозор. Соба је, чини ми се, била накриво изграђена и под је био нераван, а све његове неправилности сакривао је бели тепих.

Кућа је била скривена са улице и њена лепота се није могла видети. Одувек је то била нека магична кућа из снова, а за мене лично дворач у којем живи принцеза. Скромна, а ипак чаробна.

*Тара Стефановић, IV
ОШ „Светозар Марковић”*

*Мина Пејковић, VII/2
ОШ „Свети Сава”, Баточина*

Први српски буквар

Буквар Вука Стефановића Караџића или Први српски буквар (како гласи у оригиналу) представља кључно дело којим је означен почетак описмењавања у тек ослобођеној Србији од вишевековног турског ропства, на српском језику и ћириличним писмом.

Током свог књижевног рада Вук је закључио да Срби немају на српском језику не само школских књига, него ни буквар, из кога би деца почињала учити српски, читати и писати. На то га је подстицао и Јернеј Копитар, који оцењује „да би то за отаџбину врло добро било, написати Буквар”. Још док је био у Лајпцигу, у трећој деценији 19. века, Вук је намислио штампати једну књижицу о чијем садржају, у писму кнезу Милошу, даје следеће објашњење: „као буквар, из кога се ласно може научити читати, и уз њега штогођ лијепо за читање”. Али како никакав одговор од Милоша није добио а новца није имао, та његова идеја је остала неизвршена.

Упркос свим проблемима Вук је, по повратку из Лајпцига у Беч, одлучио да, заједно са Копитарем, приступи изради Буквара. Вук је написао Буквар, и почетком 1826. године предао га цензури, која га је одобрила, али због проблема са штампаријом није могао те године бити објављен. Вук је најпре „Оглед српског буквара” објавио у *Даници* за 1827. годину, а исте године објавио је и Буквар као посебну књигу.

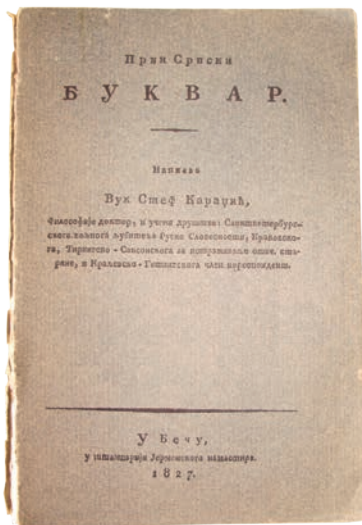
Међутим, попут других Вукових форми, као што је био нови правопис,

тако је и коришћење овог буквара у Србији било забрањено, због језичких новина које је увео. Као што смо већ писали, Вукове књижевнојезичке и правописне реформе су прихваћене и уведене у проsvетни и јавни живот тек 1868. године. До

тада у Србији су коришћени буквари прилагођени захтевима тадашњег коришћеног и прихваћеног језика и његових правила, ослоњених на црквенословенски и старословенски. Међу тим букварима на изванредан начин се издаваја *Брзоуки буквар* Исидора Стојановића, који је из Аустроугарске дошао у Србију на позив кнеза Милоша, и најпре био професор Поезије у Гимназији у Крагујевцу а потом Опште историје у Лицеју.

Занимљиво, да је Вуков Буквар у Црној Гори коришћен од објављивања све до 1836. године, када је на Цетињу на иницијативу Петра II Петровића Његоша штампан Буквар Димитрија Милаковића.

У односу на време у коме је настао и тадашњи степен развијености педагошке мисли и наставне праксе, Вуков Буквар штампан 1827. године у Бечу, представљао је велико достигнуће. Био је први српски штампани буквар на народном језику и реформисаној српској ћирилици. Тиме је представљао синтезу први пут остварених настојања Вукових претходника у борби за реформу језика и писма, превасходно Саве Мркаља, српског учитеља, монаха и филолога из Српке Крајине у Аустроугарској.

Како су настала имена насеља (По Тодору Радивојевићу у књизи Насеља у Лепеници)

ГРОШНИЦА: Грошница је удаљена један и по час хода на југозападу Крагујевца, с којим је везана Чачанским друмом и лепим сеоским путем који води до грошничке цркве. Кроз село тече река Грошница, на чијим је странама већина грошничких кућа. Удесно су од реке три махале: Горња, Губавица и Попадинац; а улево опет три: Црквина, Марковачка и Доња мала.

Имена махала сељани тумаче правилно, Горња и Доња зову се према положају на Лепеници. Попадинац и Губавица добили су имена потока на чијим су им странама подигнуте куће. Поток Попадинац је назван по неком попу који је први себи подигао кућу на њему још тада када је на Црквеном брегу, више данашње истоимене махале била црква у Старом селу. У потоку Губавици неко се купао и огубио, те му отуда назив. Пре тога она се звала Сребрница због сребрних руда, које су некад овде вађене. Марковачка мала добила је име по месту, на коме је подигнута и где је крагујевачки спахија Марко имао своје забране..

Грошница спада у најстарија лепеничка насеља. Она је основана почетком 18. века. Зановала су је три рода: Јанковићи, Бошковићи и Алексићи. Горња мала и Губавица постале су за време Прве сеобе, Марковска о другој, Попадинац у доба Кочине крајине, Доња и Црквина за време Првог устанка.

Пореклу имена изгубио се траг.

ЖДРАЉИЦА: Ждраљица је заселак села Трмбаса од којег га дели једна жежељска коса, која се постепено снижава до Лепенице. На темену ове косе је сеоски пут који из Трмбаса води у Крагујевац. Ждраљица се простира на поменутој коси и у долини речице Ждраљице. Основала су је два рода, средином 18. века – Вељковићи и Вуксановићи. Ждраљица је насељена из четири области – Врањске пчиње, Лепенице, Старе Србије и са Косова. Три рода су добегла овамо у збегове, а по један у службу, на купљено и рођачко имање.

Ждраљица има ванредно леп положај, јер је на самом улазу у живописну Сабаначку клисуру, са обе стране јагодинског друма. Насеље по томе има друмски карактер. Речица Ждраљица спада у најбујније лепеничке притоке. Кад побуја и побесни сви сељани који имају имања у самој речној равни остају без жетве и сенокоса.

Насеље је добило име по реци Ждраљици. Река је, како сељани причају, названа по ждраловима којих је некад било много у Сабаначкој клисури.

ГРАДАЦ: Градац је на обема обалама Лепенице, с обеју страна железничке пруге и државног друма Крагујевац – Баточина. Село се дели на пет мала: На десној страни Лепенице су Поточка и Донићка мала, на левој Ерска и Ђаковска, а Село или Средња мала простира се с обеју страна Лепенице. Донићка, Ђаковачка и Ерићка мала добиле су своја имена по родовима, који су их основали; Поточка по положају на самом потоку а Средња по положају у самом селу између појединих махала.

Градац су основала, за време Друге сеобе, два рода: Зимоње и Ваљари.

Сељани кажу да је њихово село добило име по развалинама Јеринина града на Јеринином брду, у Донићкој мали, које цела околина зове Градац. Панта Срећковић је писао да је овде у средњовековно српско доба било српско насеље истог имена и да је оно било средиште Лепеничке жупе. У Немањиној повељи, вели Срећковић, помиње се Лепеница лонгомеријска, т.ј. градачка.

За оне које волимо

Тако ми...

Тако ми бајки и прича,
Тако ми колача и пита,
Тако ми песме и шале,
Тако ми бакиног рајфа и шнале.
Рећи ћу гласно као бука:
ЈА САМ БАКИНА УНУКА.

Тако ми деке и баке,
Тако ми бомбона и жваке,
Тако ми болести и лека
БИЋУ БАКИНО ДЕТЕ ДОВЕКА.

*Ксенија Рибаш, IV
ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић”,
Илићево*

Мој предак

Мој прадеда Милисав Марковић, живео је 72 године. Био је стар, уморан, спор и крупан, руке су му биле вредне, дрхтаве и суве. Радио је као чувар у „Стражевици”. Очи су му биле толико добре, па када нас погледа знамо да нас воли. Усне су му биле нежне и увек би мене и сестру пољубио у главу. Био је велики, паметан и храбар. Увек нас је подучавао лепом понашању или је препричавао татине несташлуке.

Деда нас је изненада напустио пре месец дана и отишао на небо. Сви смо били тужни. Као што мама каже, он је наш анђеол чувар. Деда ће ми остати у веома лепом сећању.

*Андрија Стојановић, III/1
ОШ „Свети Сава”, Бањочина*

Тата

Отац ми је омиљена личност,
између нас је велика сличност.

Волим га лудо,
он је као драго чудо.
Као чоколада,
он мојим срцем влада.

Свиђа ми се што знам,
да врло драг њему сам,
да воли ме сваки дан.

Заједно смо често,
са мном иде на свако место.
Сав његов труд
никада није узалуд.

*Марковић Александар, III/2
ОШ „Трећи крајујевачки батаљон”*

Мама и ја

Мама и ја се мазимо,
једна другу пазимо.

Мама и ја смо
прича без краја,
љубав нас спаја.

Куварице смо нас две
јер заједно радимо све.

Нема шта да се каже.
код нас две,
све се слаже.

*Софија Стојановић, III/1
ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић”*

Деда Љубиша

Моји преци су увек били занимљиви. Мама и ујак би ми причали разне приче о њиховим родитељима или о њиховим бабама и дедама. Уживао сам док сам слушао њихове авантуре и договорштине.

Говорићу вам о свом деди, мамином оцу. Зове се Љубиша, има шездесет седам година и презива се Никић. Рођен је у Рашкој и тамо живи. Веома је духовит и све гледа са ведрије стране, иако га живот није мазио. Родио се у сиромашној породици и стално ми је причао како му је било тешко када понекад оде гладан на спавање. Ипак, он је много био паметан, својим трудом и радом се изборио и створио је себи бољи живот. Завршио је школу, нашао је посао, почео је да зарађује. Себи је обезбедио све што је пожелео. Веома је цењен и поштован у друштву. Сви га знају у Рашкој и воле га. Дobar је говорник, шаљивчија, радо га прихватају у сваком друштву.

Воли животиње. Увек је имао псе које је водио у лов а сада има мачке. Дobar је ловац. Ловио је фазане, лисице и зечеве. Никада није уловио вука. Када је био рат на Косову, био је војник. Чак је био рањен када су авиони бомбардовали његов положај, али је преживео.

Он је храбар, пожртвован, мој идол. Сада ужива у пензији. И даље је немирног духа јер стално нешто ради. Зими се заједно санкамо, лети возимо бицикле и идемо на пливање. Купује ми све што пожелим. За мене би све урадио на овом свету.

Волео бих да када порастем будем као мој деда, мудар, сналажљив и хуман.

*Алекса Смиљковић, III/3
ОШ „Трећи крајујевачки баџалон”*

Шта је најслађе

Слатка је мала маца,
а слатка је и девојчица Даца.

Када видиш куцу,
и осетиш нешто у срцу,
и видиш девојку Дуцу,
шта ћеш изабрати пре,
него то све?

Али имам нешто најслађе,
моје сестре малене,
слађе од дуге шарене,
ја их волим до неба,
и слађе су него кад сам ја била беба!

*Јелена Весовић, III/2
ОШ „Трећи крајујевачки баџалон”*

*Дуња Стефановић
ОШ „Рада Шубакић”, Гружа*

Породично стабло

Мојим прецима не знам пуно јер већина није међу живима. Све што знам о њима чула сам из прича мојих бака и дека. Зато ћу овај пут писати о некоме ко зна највише тих прича о мојим прецима.

То је мој деда Жика. Пре неколико дана је напунио 70 година и већ неколико година је у пензији. По занимању је професор историје и радио је у многим школама. Волео је да ради са децом, а и деца су волела да иду на његове часове. Много воли да чита па и данас кад је у пензији стално има неку књигу при руци. Пошто много воли историју, зна пуно занимљивих прича. Такође, зна пуно прича из историје моје породице. Прошле године ми је први пут показао наше породично стабло које је он направио. Годинама је сакупљао податке од свих пријатеља и рођака како би што боље направио породично стабло. У њему су приказане генерације и генерације моје породице са очеве стране у задњих пар стотина година.

Деда ми је показао и где је моје место на том стаблу. Све ми је то било веома занимљиво јер је важно да знамо ко су нам преци и од кога водимо порекло.

*Софија Шайић, III/3
ОШ „Трећи крађујевачки баџаљон”*

*Стефан Стојановић
ОШ „Милутићин и Драгиња
Тодоровић*

Моја учитељица

Моја учитељица има прелеп осмех, дивне браон-зелене очи које је красе. Љубазна је када смо ми добри, а и када нисмо она је и даље смирена и не љути се. Не жели никог да увреди или омаловажи. Није свака учитељица овако дивна као моја. Мислим да ће она увек бити неко на кога сам се угледала и пуно је волела чак и када будем завршила школу.

Не верујем да је свима учитељица оваква. И када завршим четврти разред и даље ћу осећати да је заувек моја.

*Марша Пантовић, IV/2
ОШ „Милоје Симовић”, Драгобраћа*

Насукани на необичном месту

Тмурно небо се над нама надвило. Груби таласи заплускивали су стране брода. Била сам у паници док... трас!

Следеће чега се сећам било је да сам се пробудила на непознатом месту. На први поглед оно је изгледало као некакво острво. Песак ми се зарио под прсте и гребао их. Устала сам и окренула се око себе. Са једне стране су се налазила два бесконачна плаветнила која као да су се утапала. Са друге стране нада мношћу се надвијале палме пуне кокосових плодова. Очистивши се од песка, запутила сам се ка срцу овог острвца. Свој порушени брод, који је такав био због немилосрдне олује, оставила сам на обали.

Пробила сам се кроз густо дрвеће и опијајућа песма ме је истог тренутка зачарала. Моја савест није била сигурна да је то била добра идеја, али ноге, које су биле далеко од памети, наставиле су да корачају. Небеско плаветнило се није назирало од густо збијених грана које су одавале утисак да се све више скупљају. Оштар жут песак је прерастао у мекану зелену траву која је представљала тепих. Благи жубор воде се једва чуо, али крећући се све дубље у зеленило, његов звук је преовладао тишину.

Један велики савршен лист непознатог дрвета стајао ми је на путу. Склонивши га са стране, угледах нешто интригирајуће... Дошла сам у стање да не верујем сопственим очима. Још нисам била сигурна где прво поглед да зауставим. Неколико метара поред мене налазио се велики водопад у чијем су језерцету сирене прале своје свилене косе и певушиле песму.

Као истраживач знала сам да оне сигурно не постоје, али је постојао други петогодишњи део мене који је изнутра скакутао. Наизменично су ми поглед ка сиренама прекидала нека шарена летећа створења налик на морске коњиће. Све је постајало некако љубичасто и ваздух је постајао све гушћи. Кренула сам да губим чисту слику и замутило ми се. А није ни чудо. Одједном видети бића из детиње маште за која су сви говорили да су нестварна!

Падох на земљу и опет... трас! Последњу ствар коју сам видела био је трачак небеског плаветнила и густог дрвећа које га је заклањало. Следећег тренутка сам се пробудила у соби држећи у рукама књигу и видевши да је мој прст стао до речи „трас”. Спустих тешку главу пожелевши да се тамо поново вратим.

У свемирском броду

Једног дана одох ја у свемир
И тамо ме дочека ванземаљац
Семи.

Зеленкасте боје био је он
И све другаре је представио.

Тада започесмо путовање ми
И угледасмо планете, једну, две,
три...

У свемирском броду летели смо
И велики сладолед јели.

Кад се пробудих схватих ја,
Какав сам сан сањарила.

Ема Томић

ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић”,

Илићево

Тијана Мајић, VIII/1

ОШ „Свети Сава”, Бајшочина

Замишљено путовање

Једном сам се возила на броду
и гледала у бљештаву воду,
која се пресијавала на заласку
Сунца.

Док сам одушевљено гледала воду,
одједном видех једну роду
како долете до мене и рече:
„Дођи, Нина, и ти полети,
заједно са нама слободу осети.”

Летела сам са њима међу облацима
и одједном ми постаде хладно,
па сам се на брод вратила
и одмах потом схватила
да се нешто у води помера.

Погле!
Делфин из воде искочи и рече:
„Нина, у воду сада скочи,
да видиш подводни свет!”
Ја у воду скочих, и тој лепоти не
одолах.

Учила сам пуно сјаја и
мом одушевљењу
није било краја.

Када сам се на брод вратила,
одмах сам следеће путовање
испланирала.

*Нина Куч
ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић”,
Илићево*

Дељење самоће

Тихи градић на југу једне далеке земље. Улице поплочане каменим плочама које се под светлима пресијавају и одају своје скривене пукотине и страхове од нових пукотина. Ноћ је пала и плашљиво море се због појаве Месеца примицало и одаљавало од песковите обале. Дечак плавих очију се лагано, старачки примиче обали. Било му је доста градске буке и свих тих људи. Желео је да осети врели песак под стопалима, уморним од радних ципела. Желео је да хук мора окупира његово чуло слуха и да се сасвим препусти неразвишљању.

Дечаково омиљено место поред морске обале, било је мало дрвено скровиште за које нико осим њега и његове сестре није знао. Ту је проводио ноћи, а ретко када и дане ускомешане људском вревом и тихим хуком мора. Сада је желео да оде тамо. Изуо је тешке ципеле и босим стопалима крочио на песак. Искрено, било га је страх да му се неки пакосни каменчић, или пак ситни, али опасни делић стакла, не забије у ногу и тако га посече, али је и даље газио с великом дозом опуштености. Пред њим се нашло густо зеленило пуно разних жбунастих биљака. Ту је морао да обује ципеле због разних буба које вребају иза сваког листа. Кроз грање жбуња већ се назирала дрвена конструкција на два спрата коју је он сматрао нечим својим. Провукавши се кроз мали зелени лавиринт, изашао је на малу частину која га је делила од скровишта. Кроз мозак му је прошла једна мисао: лампа. Лампа му је била потребна јер је у скровишту мрак отежавао кретање чак и под најјачом месечином. Дечак је увек скривао лампу код старог, већ пуног паучине, прозора. Ту је дању била сакривена сенком куће, а ноћу од месечине, мраком. Када се примакао месту где је увек крио, лампе није било. Схвативши да ју је неко узео, напипао је врата и ушао. Чуо је кораке који су допирали са горњег спрата, и кренуо да се опрезно пење степеницама. Застао

*Ива Стјанишић, VI/3
ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић”*

је испред слике на коју су падали благи месечеви зраци. Никада је пре није приметио, иако је покушавао да је се сети. У њему су врела разна осећања.

Не видевши где стаје, промашио је једну степену, саплео се и закачио руком слику, која је пала на дрвени под. Чуо се туп ударац. Особа која се налазила на другом спрату је опрезним, плашљивим корацима, кретала ка њему. Дечаково срце је лупало брзином гепардовог, после трчања за пленом. Особа је силазила степеник по степеник, а под њеном тежином је сваки понаособ зашкрипао, одавајући њен положај. Дечаку је кроз главу прогрмело објашњење. Још једном је послушао кораке и схватио: То је његова сестра. Његову сумњу је потврдило мало, бледо лице са црним очима које су просипале поглед ка њему. Дечак је устао и јако загрлио малу, бледолику фигуру у црвеној хаљиници.

– Зашто си овде? – упита дечак са видним олакшањем.

– Зато што не желим да те гледам како сам уживаш у овом кутку самоће – рече црнокоса девојчица.

– Плашиш се да ће ми се самоћа свидети и да ће ми чак и твоје друштво постати мучење? – упита је дечак са сузом у оку.

– Да! – потврдила је.

– Онда се заклињем да ћу у овај кутак самоће, све док ти то будеш желела, да те доводим да бисмо заједно уживали у њему – рече дечак са осмехом.

Од тог дана, па до краја живота, он је ту доводио прво своју сестру, потом свог сина, а касније и своје унуке. Дечак, отац и на крају деда, научио је да дели оно што му је одувек толико значило: своју самоћу.

*Александра Миловановић, VIII
ОШ „Свети Сава”, Бајшочина*

Прејорукe

Светски дан књиџе и ауторских права обележава се сваке године 23. априла. УНЕСКО је 1995. на Генералној конференцији у Паризу донео одлуку о обележавању овој датума како би се промовисало читање, објављивање књиџа и заштити ауторских права.

У Шпанији је овај дан празник још од 1923. године у част писца Мигела де Сервантеса који је умро на тај дан. Ово је такође и гео прослава дана Светиој Ђорђа у Каталонији, где је традиција од Средњег века да мушкарци доносе руже својим вољеним, а од 1925. године да жене дају књиџу у замену. 23. април се везује за још једној великој писца – као годишњица рођења и смрти Вилијема Шекспира.

Надамо се да ћете у априлу прочитати бар једну књиџу и посетити храм књиџе, огн. библиотеку, на Светски дан књиџе, а ако нисте сигурни шта бисте читали ми вам прејоручујемо следеће наслове:

На крилима књиџе Јасминка Петровић

Како је то могуће да један град, од успаваног места у којем све тече по устаљеној рутини, постане другачији и сасвим посебан? Како то један дечак Петар успева да се осети тако необично да му се груди пуне задовољством и срећом, толико да мисли да ће полетети? И како то деца у том граду престају да се дуре и кењају и постају радосна, насмејана и радознала?

Захваљујући библиотеци, наравно! И једној библиотекарки. И књиџама!

Сликовницу На крилима књиџе, једне од водећих савремених ауторки за децу и младе, Јасминке Петровић, илустровала је Ана Петровић.

Сазвежђе виолина Весна Алексић

Ана је носила наочаре за читање нота само док свира. Имала је панкерску фризуру, волела је Моцарта и групу Клеш. Тијана, њена цимерка, волела је Вивалдија, Загора и – Ану. Заједно, чекао их је велики обећани свет музике, концерата, путовања, славе...

Ово је нежна и узбудљива прича о одрастању у време појаве првих видео-игрица и злокобног преливања борбе добра и зла из стрипова у прави живот, у којем се појављују много опаснији ликови од Џимија Гитаре, Мортимера и Човека с Хиљаду Лица... Ова прича упире прстом на велики свет, у којем ништа није чисто и савршено. Осим Баха.

О љубави и друћим моронима Данијела Костић

Мила иде у осми разред, дете је разведених родитеља и недавно је добила брата кога је неизмерно заволела. Она плива кроз живот очију широм отворених и када

пролази кроз оне вечите муке, проблеме и патње свих пубертетлија овог света – љубавне, наравно. А све ће се додатно закомпликовати кад упозна једног матуранта...

Градимиr Стојковић, писац чије смо књиге препоручивали у претходним бројевима за овај роман истиче следеће: „Посебност ауторке јесте језик којим пише, језик којим говори њена јунакиња, али и околина у којој се одиграва радња романа. То је језик младих: оштар, забаван, духовит. *О љубави и другим моронима* је вешто, сјајно и зналачки написан роман.”

Лешојиси Нарније: Лав, вештица и орман **К. С. Луис**

Нарнија... Земља иза врата ормана, тајно место оковано вечном зимом... Чаробна земља која чека да буде ослобођена.

У професоровој тајанственој кући Луси је открила необичан орман. У први мах јој њена браћа и сестра не верују када им прича о свом излету у Нарнију. Али Едмунд, Питер и Сузан убрзо и сами пролазе кроз орман. У Нарнији ће пронаћи земљу заробљену злом клетвом Беле Вештице. Када упознају великог лава Аслана, схватају да су управо они одабрани да учествују у великој пустоловини и храбро се прикључују борби за ослобађање Нарније од опаке вештичје чини.

Књига *Лав, Вештица и орман* преведена је на преко 30 језика и већ више од пола века очарава читаоце свих генерација.

Прича о Јанју **Урош Петровић**

Ово је прича за све који су осетили ону посебну љубав између човека и пса. За све којима пас није само животиња, већ члан породице. За све којима је одлука да у свој дом уведу ово четвороножно биће пуно љубави – променила живот.

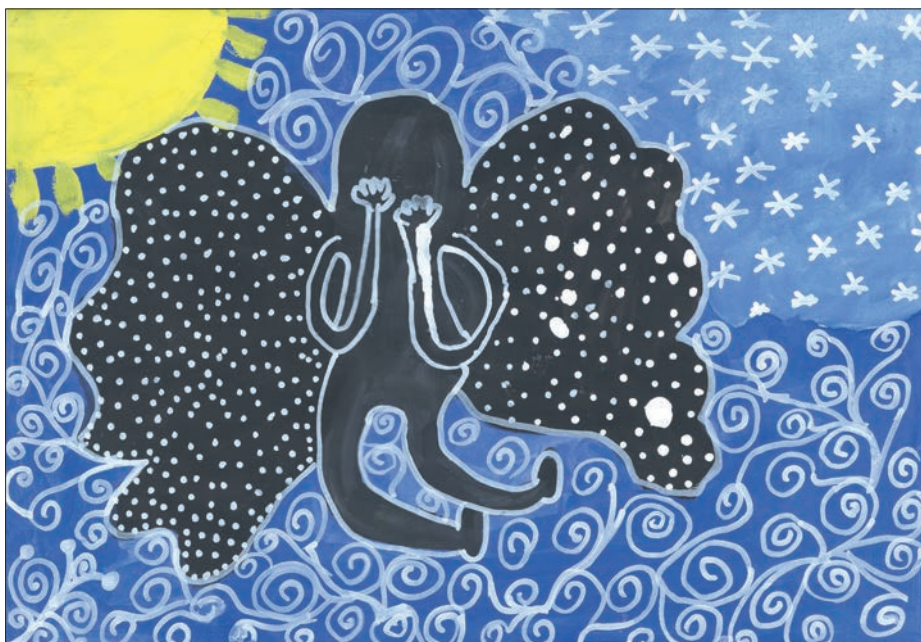
Урош Петровић, један од најцењенијих савремених дечјих писаца један је од тих људи. Зато је и написао овај роман. *Прича о Јанју* је истинита прича о томе како је француски булдог утицао на животни пут једног писца. Ово је такође књига за све који воле и разумеју животиње. То је емотивна прича о нераскидивој вези и љубави која се може развити између човека и пса. Прича пуна невероватних случајности и истинита од првог до последњег слова, како каже сам писац.

А пут којим га је живот одвео само због тога што је једног дана одлучио да мора имати француског булдога, иако тада у Србији није постојао ниједан, заиста је невероватан.

Ива Јанковић, V/1
ОШ „Мирко Јовановић”

Лена Јосовић, IV
ОШ „Милушин и Драгиља Тодоровић”

Нина Куч, IV/1
ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић”

Загонетке

Народне загонетке су традиционалне говорно-мисаоне поруке. Састоје се из метафоричној, или нејасној, двосмисленој, нејасној и често збуњујућеј пишања, које има тоштво утврђени облик, на које постоји само један одговор.

Покушајте да дајте одговор на ове, које објављујемо.

Ако сте чули или прочитали неку занимљиву загонетку поделиће је са нама и вашим другарима.

Вода га запали, ватра га не спали.
(Креч)

Живо без душе, чује без уха, збори
без грла.
(Одјек)

Отац је свих ствари; све дочека и
преживи.
(Време)

Брат и сестра родише се,
вазда скупа путоваше,
једно друго
не виђеше.
(Понедељак и недеља)

Црно као ковач, а ковач није;
земљу оре, а орач није.
(Кртица)

Народне пословице и изреке

То су сажете живојне мудрости и искуства народа. У пословицама се често јасно граниче добри и лоши постојци, као и награда или казна за одговарајуће деловање.

Вода све опере осим црна образа.

Тежи је рђав друг него дуг пут.

Ко за туђом вуном пође, сам острижен кући дође.

Боље и мало с благословом него и доста с проклетством.

Ко са туђим уздасима кућу зида, неће му у њој унуци седети.

Неправедно тециво на треће колело не слази.

Питалице

Питалица је сажета форма, део народне књижевности, а чине јер питање и одговор који је мудар, али и често духовит.

Оне су поучног карактера, па их пажљиво прочиташте и обратите пажњу на поруку.

Питали богата човека:
Зашто имаш више пријатеља него
било ко од нас?

Позајмљујући им новац.
А зашто више непријатеља но ми?
Тражећи им новац.

Питали попа:
Кад је ово Божић?
Сиромашу кад дође, а богату кад
хоће.

Питало рајино дете оца:
Зашто, бабо, даде аги оно јагње?

Хе, мој синко, боље је дати једно с
миром него двоје силом.

Питао син оца:
Зашто ми треба највише Бога мо-
лити?
Да те, синко, чува од душмана, а не
завади с пријатељем.

Питали роду:
Што су ти ноге дуге?
А шта је на мени кратко да ми ноге
не би биле дуге – одговорила је
рода.

Ребуси

Ребуси су зајонетике у сликама, знацима и речима необично распоређени, тако да се кроз њихово значење, распоред или асоцијацију добију решења. Ево неких једнос-
тавних, пробаште да их решите.

А пробаште да и сами саставите неки ребус па га пошаљите Дејџим искрама.

Фудбалер Теси

Кроз травицу вири
нешто бело,
раздрагано и весело.

То је мала Теси
дрибла као Меси.

Фудбалери чувени,
Теси и њена другарица Тара,
гледају ко ће кога да завара.

А пливање воли
више и од лопте саме,
скаче, рони, плива
као риба жива.

Подигне високо уши
када нешто нањуши
миша или мачку,
овде стављам тачку.

Неда Кнежевић, III/1

ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић”

Храна

Рибље месо много волим
само још да га посолим.

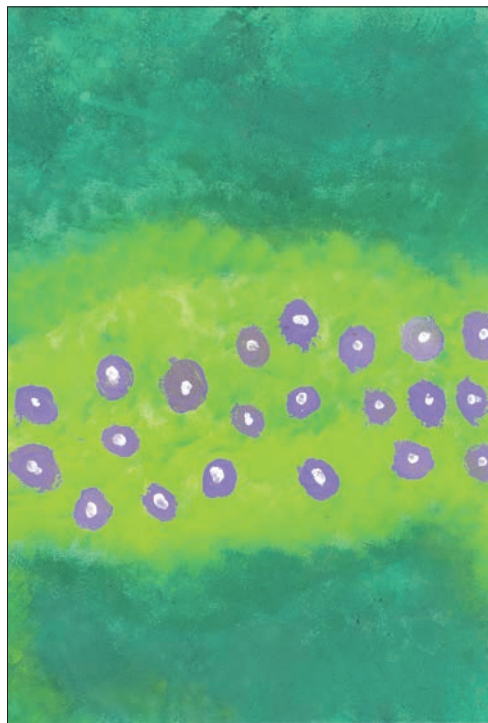
А воће?
Па њега свако хоће.

Слаткише и сланише,
свако једе превише.

Волим и жутог меда
али и слатког сладоледа.

Борђе Илић, III/1

ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић”

Николина Чаврић

ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић”

Царски свет

На локвању седи жабац мали,
а други се кревели у бари.

Птице дошле да се смију,
па почеше да се бију.

Доскочише једна другој у бару,
па једна другој скочише на главу.

Жабе имају косу,
па иду да се шишају у росу.

*Јелена Весовић, Хелена Пејровић, Пејтра
Сјасојевић и Александар Марковић, III/2*

ОШ „Трећи крајујевачки бајшаљон”

Укршеница

Књижевник са слике	Терет Вртлог	Отпадак од дрвета	Роман писца са слике												
Микеланђелова скулптура															
Маслина															
Енглеска мера за течност															
Снага (тур.)		Музичка нота Кућа													
И тако даље (скр)			Калијум Снажно врити												
Знак угљеника	Орган чула вида Детектив Кирби									Кћи краља Миноса	Име писца Давича		Знак алуминијума	Врста печене земље	
Војска, укупна војна сила											Час Суседна слова				
Ћипико Иво (иниц.)		Атински државник Светско првенство													
Обузетост чиме							Радијус Фр. часопис за жене								
Знак сумпора	Град у Словенији Део пута				Мајка Ромула и Рема Тесла Никола (иниц.)										
Иридијум		Пркос Прост број				Лаза Костић Глумица Гарднер									
Земљана посуда			Центар државне научне асоцијације (скр) Ријека				Кисеоник Прва слова азбуке								
Градитељи виолина из Кремене	Земљиште, тле Метар				Проналазач парне машине Келвин										
				Лука на Црвеном мору											

ПОЗИВ ШКОЛАМА НА САРАДЊУ

Дечје искре су пре више од пола века закуцале на врата ваше школе. Током минулих година остало је много сјајних трагова ваших некадашњих ученика на њиховим страницама. Неки од њих данас у вашим школама подучавају нове генерације лепоти и љубави, знању и солидарности, поштењу и искрености.

Зато пружите шансу и данашњим генерацијама својих ученика да оставе траг на нашим страницама, траг који ће остати као трајно сведочанство о непоновљивим данима детињства, о сновима и надама пред вратима будућности, о радостима слободног духа и

дубоке искрености.

У духу слободе, наравно, сваки ученик може и самостално да шаље своје прилоге. Али редакција предлаже да радови ваших ђака који желе да објављују у *Дечјим искрама* буду организовано прикупљени у школама, одабрани на секцијама, како би прилику добили најталентованији, најприлежнији и како би то била награда за њихов труд и успех.

Часопис, заправо, жели организовано да сарађује са школама и тако успешније буде укључен у васпитно-образовни процес. У очекивању успешне сарадње, наше странице остају отворене за пробране прилоге ученика ваше школе.

Адресе за слање радова налазе се у импресуму, испод ових редова.

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ISSN 0352-6879

Издавач Установа културе „Кораџи“

За издавача Златко Милојевић

Уреднички колеџијум

Миодраг Стојиљковић, главни и одговорни уредник,
Ана Антонијевић, заменица главног уредника,
Никола Говедарица, ликовни уредник, Дејан
Ђусић, координатор сарадње са школама, пласман
и маркетинг, Сања Живковић, лектор-коректор,
Александар Ђоковић, графичко-ликовна опрема

Редакција

Сања Живковић, Слађана Толић, Никола
Ненковић, Тања Панић, Сања Палибрк, Даница
Станковић

Савети

Миљан Бјелетић, председник, др Недељко
Манојловић, Горан Јоксимовић, Снежана Рајевац,
Љиљана Ђуковић, Анђелка Армуш, Биљана
Милосављевић, Невена Степановић, Миодраг
Стојиљковић

Часопис је месечник и излази девет пута годишње.
У време школског распуста не излази. Радове
слати поштом или достављати лично на адресу:
Дечје искре, Народна библиотека „Вук Караџић“,
Др Зорана Ђинђића 10/VI, 34000 Крагујевац, а
литерарни прилози се могу слати и електронски
на адресу decjeiskre@gmail.com. Рукописи се не
враћају.

Цена по примерку 100 динара.

Припрема за штампу „Кораџи“

Текући рачун

840-0000001228664-39

Штампа Артпринт Медиа, Нови Сад

Анџонина Николић, IV, ОШ „Драгиша Луковић Шћанац”

Луна Димитријевић I/5, ОШ „Стијанислав Сремчевић”

